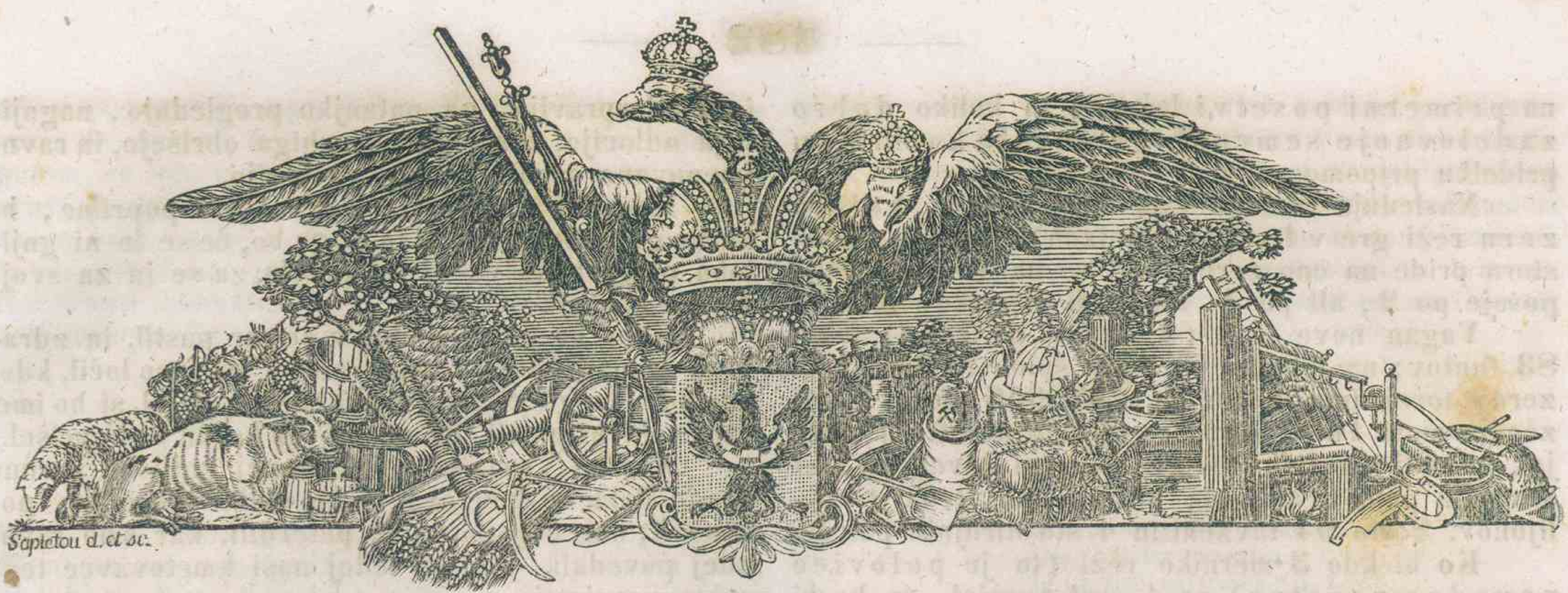

Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III. *V srédo 12. Listopada. 1845.* List 46.

Vojaška.

Kaj bliska se v jasnim, kaj votlo doní
Pred nami na levi na pravi?
Od sela do sela v okrogu verší,
Kot jeka v zaperti dobravi.
Orožje se sveti, vojaški je šum,
Nabira se čuda okinčenih trum.
Vitezi cenjeni!
Kam ste namenjeni,
Kaj vam zažíga v obrazu pogum?

Mi čversti Slovenci smo, gremo na boj
Za pravdo, za dom, za Cesarja,
Zakonu domačimu vitežki roj,
Protivnimu groza viharja.
Obraze bojari nam hrabrosti blesk,
Desnica, če vdari, razruši ko tresk;
Ude trum ločimo,
Grade naskočimo,
Tabor pred nami drobí se ko pesk.

Podravske, posavske planave so nas
Iz krepkiga jedra rodile,
Neplažba, sloboda, premaga tačas
So tri rojenice nam bile.
Železo nam perva je dihnula v dlan,
Sloboda domovja naročila bran,
Zmaga le gledala,
Nekaj povedala,
Slišali boste, če bliža se dan.

Več ljubiga naše domovje imá,
Ko celiga sveta deržave,
Bogastva neskončno v naročju gorá,
Na vidu cveteče dobrave.
In deklice naše so limbarja cvet,
So tenke ko jelke, njih usta so med;
Mi jim odrečemo,
Snubiti nečemo,
Gremo ostudniga tujca objet.

Ko sonce nam sveti prededov spomín
Na nebu človeškiga djanja,
Dva Rima sta sinam slavjanskih planín
Pod mečem se vdala mašvanja.
Horule — gorane — Otokar junak
Zapadnimu hrabro postavi na tlak.
Drugi mogočnimu
Zmaju istočnimu
Bili so treska neskončen oblak.

Kaj Samo junaški v odgovor je dal
Ošabnimu tujcu, ste brali;
De Svatopluk ni se protivnika bal,
Od Balta do jadre so znali.
Do nas, ne čez nas, je prisilil Mahón,
Na bukve slovenske prisegal Burbon,
Galija sliši ga,
Treba ni višiga,
Rotu zaupa — v zavetju je tron.

Nej bo ga ko listja sovražnika broj,
Ko trave po gorah slovenskih;
Serdito razkačen pripelji ga v boj
Sam vojvoda brezdnov peklenskih.
Če terdiga snopja skerbí te nasad,
Mlatiče slovenske povabi na mlat.
Radostno vrisnejo,
Krepko pritisnejo,
Udrijo serčno, ne štejejo klad.

Nabita je risanca, ojster je meč,
Obilno v kartušu je blaga,
V junaškimu sercu poguma še več,
Na vraga, o bratje, na vraga!
Stoleten raztergati v migleju hrast,
Je dana nevihti gotova oblast;
Hujši mi planemo,
Urniši zmanemo,
V prah jo spremenimo vražno pašast!

J. Koseski.

Vzroki prepičliga žitniga pridelka.

Velikokrat se sliši tožiti, de njive od žitne posetve premalo dobička dajo. To je res; kaj pa je tega krivo, dragi kmetovavci? Premislite nemalo, kakó setev opravljate, in spoznati boste mogli, de ste dve reči posebno tega krive:

pervi vzrok je: pregosto sejanje;

drugi: preslabo zadelovanje semenskiga zernja.

V naših krajih sejejo kmetovavci sploh takó gosto, de bi žito koj po setvi, ako bi vsako vsejano zerno obzelenélo, prav gosti travi enako bilo; le tanjke bilke, drobno in kratko klasje bi zrastlo, in le medlo zernje bi v njem tičalo. Že lani smo v 18. listu „Novic“ od nezmerniga sejanja opomnili; tukaj pa hočemo še bolj na tanjko pokazati, koliko je

na primerni posetvi ležeče, in koliko dobro zadelovanje semenskiga zernja k obilnišimu pridelku pripomore.

Naslednja razloga vam bo pokazala, koliko zern rèži gré v 1 vagán (Metzen) in koliko prostora pride na eno zerno, če se na 1 oral zemlje poseje po 2, ali po 4, ali po 6 mernikov žita.

Vagan nove rèži (2 mesca po žetvi) tehta 83 funtov; na lot take rèži gré sploh 876 rèženih zern; torej ima 1 vagan 2326656 zern. Oral zemlje meri 1600 štirjakov (Quadratklafter); štirjak ima 36 štirojnih čevljev; štirojni čevelj pa 144 štirojnih palcov ali col; 1 oral meri tedaj 8 milijonov, 2 sto 94 tavžent in 4 sto štirojnih palcov.

Ko bi kdo 3 mernike rèži (to je polovico navadne posetve) na 1 oral posejal, in ko bi zernje le od dveh mernikov kalilo, bi taka setev že pregosta bila; ena bilka bi od druge komej 2 palca saksebi stala in bi ne imela več prostora okoli sebe, kot po 3 palce in pol; to pa bi ji ga bilo za rast premalo. V taki gošavi bi bilka ne mogla več kot en klasek zrediti, v kterim bi le 18 zern tičalo, zato kér se na oralu le 18 vaganov perdela.

Kér pa kmetovavci na oral sploh več ko 3 mernike, to je 4, 5 clo po 6 mernikov posejejo, in kér pri ti obilniši posetvi tudi le 18 vaganov pridelajo, je očitno, de je po taki posetvi na oral 3 mernike žita zaverženiga, kér se od 6 mernikov posetve po navadi več zerna ne pridela, ko od treh. Že od treh mernikov rèži na oral je setev pregosta, in veliko zernja zaverženiga, še več pa pri 4, 5 ali 6 mernikih posetve; takó spričujejo skerbno storjene skušnje. Tudi po natoroznanstvu se vé, de ni mogoče, de bi se takó gostó sejano semensko zernje, kadar ena bilka od druge komaj poldrugi palc saksebi stojí, dobro vkoreninilo in lepiga klasovja doneslo.

(Dalje sledí.)

Korún v kletih (keldrih) gnjilobe obvarovati.

Vodstvo poglavitne Saksonske kmetijske družbe je 13. Kozoperska podučenje razglasilo, kakó se ima korún čez zimo ohraniti, de ne gnije.

Kér se je tudi v naših krajih sèmtertje letas veliko nagnjitiga korúna pridelalo, in kér se je bati, de bi začeta gnjiloba naprej ne šla, oznanimo našim bravcam zgorej imenovano podučenje, ktero se takóle glasí:

„Kdor korún v klet ali v kako drugo zaperto shrambo spravlja, naj gleda, de ga ne bo preveč na debelo nasipal; če ga je na manjši kupe djal, bolji je zanj. Razun tega ga mora tudi večkrat preložiti ali rahlo premetati, in naj poskerbí, de bo imel do hude zime zračne sape (lufta) dovelj, tam pa, kjer je korún nadebelo nasut, naj postavi v kupe po primeri pripravnih kôlov pokonci, de bojo kakor sapniki kviško stali, ali pa naj s slamo ovite kôle iz srede kupov proti oknu ali linici iz kleti napelje, po kterim bo soparca in vročina od korúna vùn šla, in hladni in čisti zrak h njemu šel.

Korún v kleti s suhim peskam zmešati, so skušeni kmetovavci že večkrat priporočevali, in po več krajih so to delo tudi poterdili. Ondi pa, kjer so korúna v kleti na debelo nasuli in se niso po tem podučenju ravnali, naj ga večkrat pregledajo, in berž ko kaj gnjiliga najdejo, naj vsiga iz kleti spravijo, ga natanjko pregledajo, nagnjitiga odločijo, zdraviga do suhiga obrišejo, in ravno imenovane sapnike va-nj postavijo.

Kdor se tega dela z veseljem poprime, bo korún gnjilobe obvarval in si ga bo, če se le ni gnjiloba pregloboko va-nj vgnezdila, za se in za svojo živino ohranil.

Kdor bo pa ta poduk v nemar pustil, in zdraviga in nagnjitiga korúna ne bo skerbno ločil, kdor mu potrebniga čistiga zraka ne bo dajal, si bo imel sam sebi pripisati, če mu bo ves korún v nič prišel.“

Kér na Nemškim že davnej gnjiloba korúnu škodo dela, so kmetovavci že veliko pomočkov poskušali; nar bolj so pa to poterdili, kar smo ravno zdej povedali. Naj se tedej naši kmetovavce tega sveta poprimejo.

Za mizarje kaj.

Mizarji, ki za mestnike hišno orodje, mize, skrinje, stole i. t. d. izdeljujejo, zamorejo po Knaverjevim svètu furnire domačiga lesa takó ogleštati, de so ptujimu nar bolj obrajtanimu lesu namreč mahagovini podobni. Javor bo zlatosvitli mahagovini podoben, če se v prežilčni *) vodi namaka. Ravno ta farba se zamore lipovimu lesu s prežilčno in broščino **) vodo skupej zmešano, dati. — Hočeš orehovimu lesu svitlorudečo farbo mahagovine dati, dêni ga v imenovano prežilčno omako. Če hečeš akacijevi in jagnjedovi les na videz bolj temnôtne mahagovine postaviti, namakej ga v prekuhani prežilčni in broščini vodi; ravno to farbo kostanjevimu lesu pridobiti, vzemi v vodi raztopljene farbe, ki se gumigut imenuje. — Bukovimu, lipovimu in jesenovimu lesu se da rumena farba z vodo, v kteri se je ptujška rumena korenina (žutnjak, kurkuma) kuhala. — Hruševimu lesu lepo temnorumeno in blišečo farbo dati, namakvaj ga v vodi, kjer je bil gumigut raztopljen ali pa žafran. — Javorovimu in bukovimu lesu se da lepa rujava farba, če se popred z galunovo vodo namažeta in potem v vodi prekuhaniga višnjeviga lesá, ki se pod imenam Kampešenholz v štacunah dobí, namakvata. — Bukovim, lipovim in javorovim furnirjem se da lepa černa farba, če jih narpoprej v vodi namočimo, kjer se je višnjevi les (Kampešenholz), prav dobro prekuhal, s to farbo pofarban les se pa potem z vodo pomaže, v kteri je bil višnjevi ali bakreni vitriol (Kupfervitriol) raztopljen. — Gumigut in višnjev vitriol so strupene farbe, ki pa človeku ali živini le takrat škodjejo, če bi se po nerodnosti povžile.

(I. Ö. allgem. Industrieblatt.)

Poduk za farbarje žimnatih sit.

Sitarji beli žimi rudečo škerlatasto farbo sploh le s kočeniljo zamorejo dati. Kočenilja (farba iz nekiga amerikanskiga in španskiga červa) je pa draga, zatorej so si ljudje že davnej prizadevali, kako drugo reč znajti, s ktero bi drago kočeniljo nadoméstovali. Občinske notrajnoavstrijanske obertniske Novice so unidan oznanile, de se zamore to takóle storiti: Žima se

*) Prežilka ali bražilka je dobro znan braziljanski les, s kterim se tudi pirhi o Veliki Noči farbajo.

**) Brošč ali broč (Krapp).

mora narpoprej v apnéni vodi takó dolgo namakvati, de se vse, kar je mastniga v nji, vùn spravi; potem se pa v rudečo vodo dene, ktera se napravi, če se v 4 bokalih vode 1 funt brazilijanskiga lesa, kteriga Fernambukholz imenujejo, in pa pol funta apna dobro prekuha. — Če naši fabrikanti žimnatih sit tega še poskusili niso, naj priporočeno farbanje poskusijo.

Slovenske besede.

(Nadalje.)

R. Gospod! Nove učilnice napraviti, je težka stvar, skoro nemogoče za posamezne, pojedíne ljudí. Meni se zdi, za sadaj bi že velika dobrota bila, ako bi se le te deželske učilnice dobro vodile, kar jih že imamo. Poravnati in poboljšati slabo učilnico je ložeji, kakor jedno iz novega vstanoviti. Jedna dobro uredjena učilnica desetkrat manj košta in desetkrat več dobička da, kakor deset slabih. Kakó bi se le deželske učilnice lepši urédíti mogle, da bi tudi ljudstvo več veselja do njih imelo?

J. Ako hočemo in resnično želimo, da bi ljudí z učilnicami veselje imeli in otroke radi v učilnice pošiljali, moramo z vso skerbjo skerbeti, da se bodo učenci mnogo koristnega za njihove žive dni naučili, in od učilnic kak dobiček imeli. Dobička se nihčer ne brani, naši prebrisani Slovenci že celo ne. Slovenskim učencam se mora pa v maternim jeziku razlagati, kteriga razumejo; ako v ptujem jeziku razlagaš, je vse zastonj, toliko kakor bi rakam žvižgal; še po slovensko jim kadaj težko dotrobiš, v ptujem jeziku pa ni mogoče. Naj le skusi, kdor ne verjame. — Prav lepo je v Novicah letas (na str. 51.) opomenil g. L. P. „da bi se slovenšina v malih šolah ne zatirala in de bi se v maternim jeziku saj tisti učenci gladko brati, pisati in rajtati učili, ki ne bodo v vikši šole šli, ampak na kmetih ostali in kmetijstva in rokodelstva se poprijeli. Kolikokrat slišimo kmete tožiti, de otroci deželske šole zapustivši, si še ne znajo svojih nar bolj potrebnih rečí ne v nemškim jeziku zapisati, kar storí, de so šole pri kmetih le malo obrajtane.“ Tudi gosp. —k— jo je prav dobro zadel, kar je od malih šol po Slovenskim v 11. listu Novic pisal.

(Konec sledí.)

Prašnikarjev vert na Cvetežu.

Naše Novice se rade po svetu ozirajo, in karkoli posebniga vidijo ali slišijo, rade svojim bravcam oznanijo. Nej jim tedej tudi od prostiga kmeta Jožefa Prašnikarja iz Cveteža, podfare Marije Device na sveti Gori blizo Vač kaj povedó. — Ta pobožni stari mož je z velikim trudam pred nekimi leti na visocim hribu, kjer zavoljo pešene zemlje ne trava ne les ne raste, vert napravil, de ga je veselje viditi. Zemljo je z velikim trudam iz doline na nerodovitni hrib nosil in takó napravljen vert s cvetlicami in s sadnimi drevesi obsadil. Na zidanim stalu, iz kteriga je lep pogled krog in krog, je po svoji samovednosti sončno uro napravil in s to napravo svoj vert olepšal. Kakor mati svoje otročiče, ljubi on svoje cvetlice in drevesa, ktere pozimi skerbno s slamo pokriva in ovezuje, de jim hudi mraz ne škodje. Vse njegovo veselje je ta vert, kteriga akoravno na hribu ležečiga, je že marsikteri ogledovat prišel. Še celo pesem je naredil od preljubljeniga verta, in sam vižo zložil, po kteri jo on kej rad poje. Kér Prašnikar tudi „Novice“ prav rad bere, je svojo pesmico vredništvu pernesel in prosil, de bi jo v Novicah natisnili. Radi bi mu to prošnjo spolnili, ko bi nam za take predolge pesmi prostora ne manjkalo. Zatorej pobožniga pevca in vertnarja vsim bravcam perporočimo, de nej ga, ko jih pot memo „Cveteža“ pelje, obišejo, de jim bo vertec pokazal in pa pesmico zapel; večiga veselja mu nemorejo skazati. Za pokušnjo perve verstice te pesme našim bravcam tukaj podamo, ki samouka ne bojo sodili po meri učenih pesnikov.

Dekleta 'z doline pridejo,
Prijazno me pokličejo:
„Dejte venec nam rudeč,
De vsakterimu bo všeč.“

Jez jim pa odgovor dam:
„Le po-nj pridte — vam ga dam,
Lepe víjolce, nagelce
In pa tudi gartrašce.“ i. t. d.

Kopitar.

Gosp. Dr. M. J. Fesl je v Dunajskih Novicah 3. dan tega mesca naslednji za vse Slovijane zanimivi popis razglasil, kteriga nekoliko okrajšaniga tukaj bravcam naznanje dati hitimo.

„Nekaj nar boljših prijatlov rajnciga c. k. dvorskiga svetovavca in perviga varha c. k. dvorne bukvarnice gosp. Jerneja Kopitarja, je želelo mesto njegoviga pokopa s prostim spomenikam zaznamnati. Zatorej so že lani nektere njegovih bližnih in daljnih prijatlov in spoštovavcov povabili, jim z radovoljnimi perneski k temu namenu pripomoči in v kratkim so spravili 350 gold. vkupej. Med temi sta dala Ljubljanski škof in knez gosp. Anton Alojz Wolf in Teržaški škof gosp. Matevž Ravnikar, vsak po 50 gold. — knez Miloš Obrenovič in Mavrici grof Ditrihštajnski po 30 gold. — žlahtna gospodična T. H. pri kteri je Kopitar nekaj let prebival, 5 gold. i. t. d. Umerl je Kopitar pri svojim rojaki in starim prijatlu c. k. profesorju Jenkotu.

C. k. dvorni zidarski svetovavec gosp. Pavl Sprenger je ukazal narediti temu denarju primerjen nadgrobni kamen iz izličeniga Dunajskiga granita in je preskerbil za njegovo izdelanje spodobni naris. V kamen je vrezan naslednji pozlačen napis v latinskim jeziku:

Bartholomæus Kopitar
Carantanus
natus in pago Repnje ad Aemonam
d. 23. m. Augusti 1780
in slavicis literis augendis
magni Dobrovii
ingeniosus æmulator
obiit Vindobonæ d. 11. m. Augusti 1844. *)

Korotanija je veliko pomenljiva beseda stare zgodovine Slovjanov, kteri je vse Kopitarjevo delo in celo njegovo življenje veljajo. In kér je stara Korotanija tiste dežele takraj Donave obsegla, v kterih tudi njegova domovina Krajn leží, se je sam rad Korotanca imenoval in si je v čast štel, de je v tim kraji njegova zi-

*) Poslovenjen bi se ta napis takóle glasil: *Jernej Kopitar, Korotanec (Slovenec), rojen v Repnjah poleg Ljubljane 23. dan Velkiserpana 1780, v vzviševanji slovijanskih učenost velkiga Dobrovskiga bistroumni naslednik; umerl na Dunaji 11. dan Velkiserpana 1844.* Ali bi ne bilo bolj prav bilo, ko bi bili na tem spomeniku na ravnost *Kopitarjevo* rojstno deželo zapisali in namest *Carantanus* (Korotanec) *Carniolus* (Krajnc) postavili? *Nekdanje Korotanije ni več*, in je že davnej ni bilo, *ko je bil Kopitar rojen.* Beseda *Carniolus* (Krajnc) bi vsak lahko razumel, pomembo besede *Carantanus* pa le tisti, ki je v stari slavijanski zgodovini zveden. Gosp. *Dr. Fesl* je resnico tega sam dobro občutil, zató jo je bravcam Dunajskih Novic v pričijočim popisu razložil. Kdo je bo pa bravcam na pokopališu razlagoval?? Napisi na nadgrobjih so pa zató narejeni, de jih ni treba vganovati, in de jih tudi tisti razumeti zamorejo, ki niso ravno *visoko učeni v staroznanstvu.* Vredništvo.

bel tekla, ki je v slovijanski zgodovini tolikanj imeniten, (poglej Cloz. stran XXXIV). Zatorej se ta beseda tudi na njegovim spomeniku ne sme pogrešati; njegov pravi rojstni kraj je s pristavkam „poleg Ljubljane“ (ad Aemonam) bolj natanjko zaznamnjan.

Z rajnkim J. Dobrovskim, slavnim Čeham in nar imenitnišim vsih slovjanskih učenikov, sta si bila nar veči prijatla in obojih zasluge za povikšanje slovijanskih učenost so takó velike, de prihodnjič eden brez druziga ne moreta imenovana biti. Dobrovski je Kopitarja visoko spoštoval, Kopitar pa je tudi Dobrovskiga takó visoko cenil, de je še na smertni postelji njegove bukve prebiral.

Spomenik je bil 21. Kozoperska na Dunajskim pokopališu sv. Marksa postavljen; akoravno je le 6 čevljev visok, 3 čevlje in 1 palec širok, in 1 čevelj in 6 palcov in pol debel, vunder prav lično med drugimi stojí. Komur se zdi, de takó preprosto znamnje ni dosti primerno notrajni veljavnosti in vunajni časti toliciga možá, naj pomisli, de je ta prosti dar dolžni poklon le nekterih oseb, ki so rajnkiga spoštovale in ljubile. Zatorej s tem tudi nobeden ni mislil, velike množice spoštovavcov Slovijanstva prehiteti, ako bi morde v misli imeli, v kakim pripravnišim kraji, postavim v Ljubljani, kjer se zdej zaklad njegovih bukev znajde, spominšino postaviti, ktera bi se slavnimu, od cele Evrope čislanimu možu spodobila.

Kér se je rajnki vsaciga, tudi nar manjšiga hlepenja častí ogibal, ni nikoli dovolil, de bi ga bili obličili, zatorej tudi njegoviga obličja ali podobe ni. — Profesor Förstner je pomočnikam in prijatlam podobe kamnate spomínšine podaril, ki so bile v njegovi glasoviti kamnotiskarnici natisnjene.“ — Dr. M. J. Fesl.

Iz Stajarskiga.

(Žalostna prigodba) se je 21. dan pretečeniga mesca v nemško-Šentjanžovski fari ne deleč od slovenske mêje na Štajarskim naklučila. Pri bratvi (terganji) so v vinogradi streljali. Nek možki ponudi puško nekimu dekletu iz dobre hiše, okoli 20 let starimu. Dekle puško samo naklada, in vstrelí; pa kér je puška napák nabasana bila, se razpoči, in dekletu levo roko od perstov do lakta clo razmečká. Neizrečene bolečine je terpela od hudiga prisada. Pokličejo zdravnika, kteri spozná, de druge pomoči ni, kakor de se ji roka odreže. Odrežejo tedaj mladimu dekletu roko nad laktam. — Naj bi pač ta žalostna prigodba vsakimu v opombo bila, prešerniga streljanja se varovati! — J. C.

Zahvala.

Permérno število iztiskov slovenskiga govora Njih Prevzvišenosti milostljiviga škofa in kneza Antona Alojza per blagoslovljevanji vojniških bandér, ktero je visokočastitljivo vodstvo bogoslovstva od vredništva Novic prejelo, je bilo med učence bogoslovja razdeljeno, kteri se imenovanimu vredništvu za spomina vredni podar serčno zahvalijo.

Urno, kaj je noviga?

(Pomanjkanje korúna na Tirolskim). Gnjiloba — že večkrat imenovana bolezin — je tudi na Tirolskim letas polovico korúna v nič pripravila, takó de je po ukazu c. k. deželniga poglavarstva od 14. Kozoperska prepovédano, letas žganje iz korúna žgati, de ga ne bo za živež primanjkovalo. — Tudi huda bolezin na parkljih pri živini se je pokazala in že zlo po deželi razširila, takó se je Tirolcam tudi po ti strani velike zgube bati.

(Družba zoper mučenje žival v Pešti na Ogerskim) je 22. Kozoperska pervi velki zbor imela. Dunajske Novice, ki to na znanje dajo, Dunajčanam ojstro očitajo, de na Dunaji dozdej še take družbe ni, akoravno bi bila kar zlo potrebna.

(Na Dunaji) so 26. Kozoperska dva huzarja, ki sta judovskiga kupca umorila, skupej na moriše peljali in jih zaporedama obesili. Stareji, ki je bil od mlajšiga k moritvi zapeljan, je bil ves spokorjen in je kesà poln umerl; njega so nar popred obesili; mlajši je mogel tó gledati, vunder ni bilo viditi, de bi ga bila le kolčikaj groza obšla; práv ostudno se je obnašal o zadnji uri svojiga življenja. Iz popisa njegoviga življenja se je zvedilo, de je ta hudobnik že v mladih letih neusmiljeno z živalmi ravnal. — Žalosten izgled, kam človeka neusmiljeno serce perpélje!

(Stara reč, pa vunder bo marsikterimu novica). Na Rusovskim je bilo pred 200 letmi ojstro prepovedano, tobak piti (kaditi). Kdor je ti prepovedi nasproti ravnal, so mu nos odrezali. Ko bi ta ukaz še dandanašnji veljal, bi presneto malo možkih nosove imelo.

Oglas noviga slovjanskiga časopisa.

V Bretislavu ali Požonji (Pressburg) poglavitnim mestu ogerskiga Slovenstva je z začetkam Maliserpana tega leta začel na dan izhajati deržavski list: „Slovenskje narodnje novini“ po dvakrat, s perlogo poučniga ali leposlovniga lista: „Orol tatranski“ po enkrat na teden. Oba lista sta prijetne ličnosti, in de imata tudi znotrajno ceno, smemo že iz tega misliti, kér je kmalo od konca celi natis razpečan bil, kteriga število gotovo ni bilo ravno majhno. Slavno vredništvo imenovaniga časopisa je bilo torej permorano naznaniti, de nemore več vstreči tistim, ki se mislijo na te novice naročiti in bi radi vse liste od začetka dobili; nej se tedej le od začetka Kozoperska zanaprej nanje naročé. Naročenje za pol leta s pošiljanjem po pošti v zavitku veljá 4 gold. 24 kr. — Kar besedo in besedilo Slovakov zadeva, moramo reči, de ne bo posebniga truda treba, Novine in Orla uméti, zlasti tistim ne, ki so že s kakim drugim slovjanskim narečjem znani. — Vrednik tega časopisa je slavni gosp. Ljudevik Štur.

Vganjka.

Dva vlečeta, osem jih čaka,
Pet jih pa rine, vselej je taka.

Znajdba vganjke v poprejšnjim listu je:
Krompir.

Današnjimu listu je perložen list Nr. 16 perdjan.

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	8. Listopada.		3. Listopada.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	1	59	2	6
1 » » banaške	2	22	2	18
1 » Turšice	1	24	1	15
1 » Soršice	—	—	1	40
1 » Rèži	1	29	1	30
1 » Ječmena	1	12	1	12
1 » Prosa	1	6	1	12
1 » Ajde	1	—	1	14
1 » Ovsa	—	45	—	45

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*